

ข้อมูล pension fund ปี 2011 ของประเทศกลุ่ม OECD และ non-OECD บางส่วน

OECD¹ ได้ออกจดหมายข่าวรายปี Pension Markets in Focus ประจำปี 2011 โดยนำเสนอข้อมูลสถิติที่น่าสนใจเกี่ยวกับ pension funds ของประเทศต่าง ๆ โดยเน้นประเทศในกลุ่ม OECD เป็นส่วนใหญ่ และประเทศ non-OECD บางส่วน โดย pension funds ในรอบปี 2011 สรุปได้ดังนี้

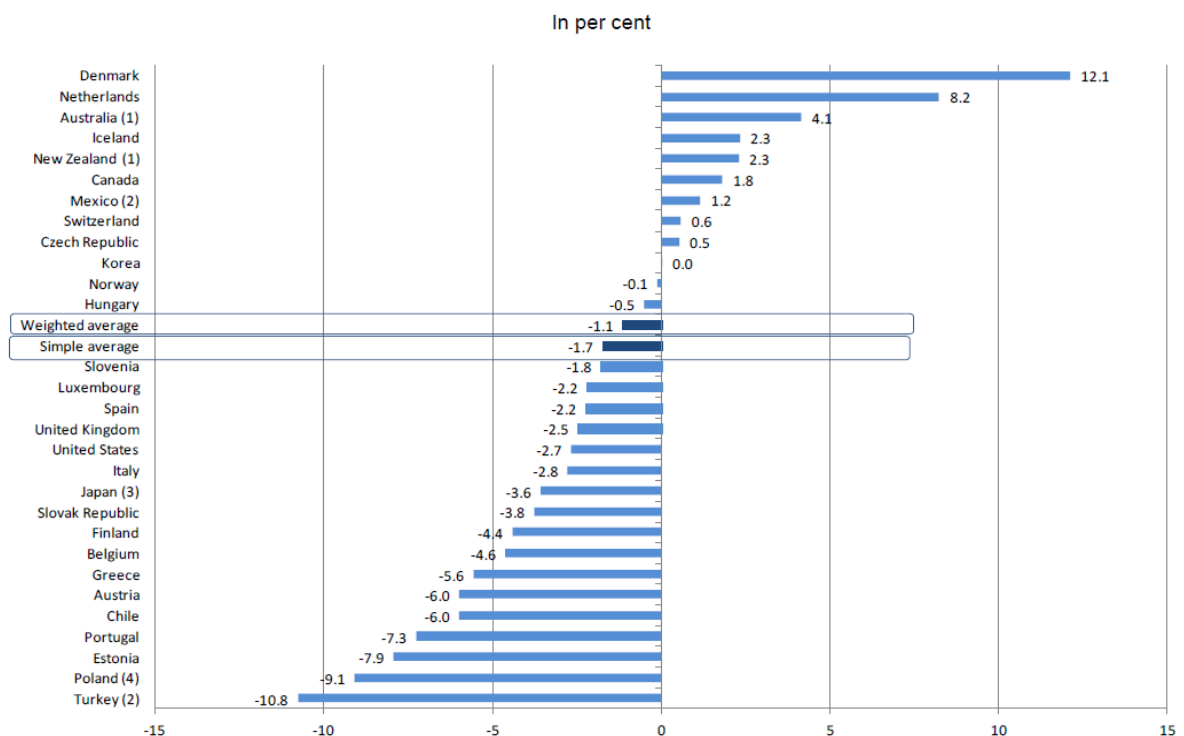
1. ผลตอบแทนการลงทุนของ pension funds ในกลุ่ม OECD และ non-OECD ในปี 2011

กลุ่ม OECD (แผนภาพที่ 1)

- ในปี 2011 พอร์ตของ pension funds ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจทั่วโลก โดย pension funds ของกลุ่มประเทศ OECD (มีข้อมูล 29 ประเทศ) มีค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนการลงทุนหลังหักเงินเพื่อ (real net investment returns)² อยู่ที่ -1.7%
- เดนมาร์กมีอัตราผลตอบแทนสูงสุด (12.1%) รองลงมาคือ เนเธอร์แลนด์ (8.2%) และ ออสเตรเลีย (4.1%) ขณะที่ตุรกีมีผลตอบแทนการลงทุนต่ำสุด (-10.8%)
- pension funds ในอิตาลี ญี่ปุ่น สเปน สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ มีผลตอบแทนอยู่ระหว่าง -2.2% ถึง -3.6% และมี 9 ประเทศที่มีผลตอบแทนต่ำกว่า -4%

แผนภาพที่ 1

Pension funds' real, net investment rate of return in selected OECD countries, Dec 2010 - Dec 2011

¹ The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) เป็นองค์กรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนทั่วโลก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1961 สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบด้วยประเทศพัฒนาแล้วจำนวนทั้งสิ้น 34 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม แคนาดา ชิลี สาธารณรัฐเดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ลักเซมเบิร์ก เม็กซิโก เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส สาธารณรัฐสโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา

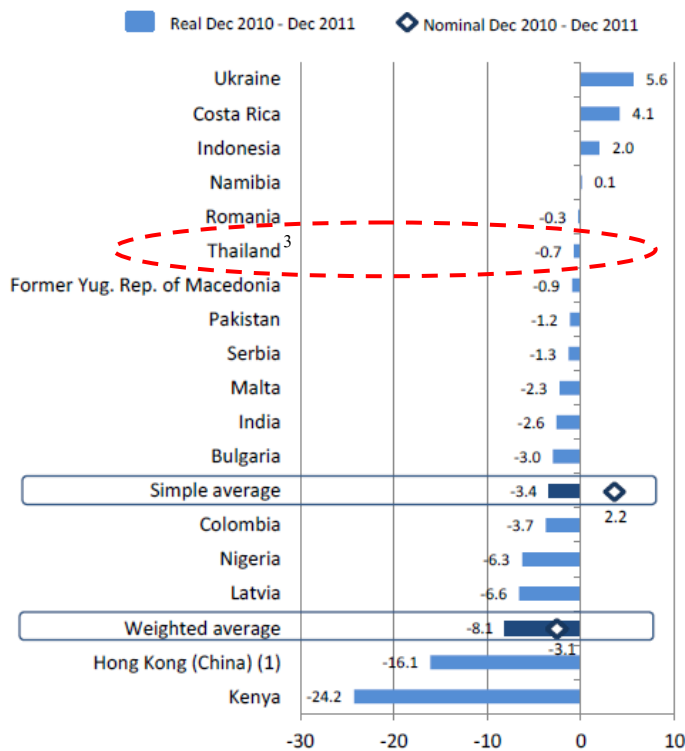
กลุ่ม non-OECD (แผนภาพที่ 2)

- ในปี 2011 pension funds ในกลุ่ม non-OECD มีค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนการลงทุนหลังหักเงินเฟ้อ (real net investment returns)² อยู่ที่ -3.4% โดยประเทศที่ pension fund มีผลตอบแทนสูงสุด คือ ยูเครน (5.6%) ขณะที่ต่ำสุดเป็นเคนยา (-24.2%) ส่วนของไทยอยู่ที่ -0.7%³

แผนภาพที่ 2

Calculated average real net investment return of pension funds in selected non-OECD countries, 2011

In per cent

² เป็นข้อมูลที่คำนวณโดย OECD ยกเว้น (1) ประเทศ OECD - ออสเตรีย เอสโตเนีย เกาหลีใต้ และสหรัฐฯ และ (2) ประเทศ non-OECD - ฮังการี อินเดีย เคนยา และมอลตา โดย เริ่มจากการคำนวณ nominal net investment returns (IRR) ก่อน ตามสูตรด้านล่าง

$$\text{Calculated average IRR}_N = \frac{\text{Net Investment Income}_N}{(\text{Total Investment}_{N-1} + \text{Total Investment}_N) / 2} \times 100$$

แล้วจึงนำผลลัพธ์ที่ได้ปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อของปี 2011 จะได้ผลตอบแทนการลงทุน (real net investment returns)

³ เป็นข้อมูลเฉพาะ PVD ที่คำนวณโดย OECD ซึ่งปกติ AIMC เป็นผู้คำนวณผลตอบแทนการลงทุนของไทย แต่ในช่วงหลังไม่ได้ทำการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ เนื่องจากเกณฑ์การคำนวณที่ใช้ยังไม่เหมาะสมกับปัจจุบันซึ่งมีนโยบายการลงทุนแบบ employee's choice จึงไม่ได้ส่งข้อมูลให้แก่ OECD

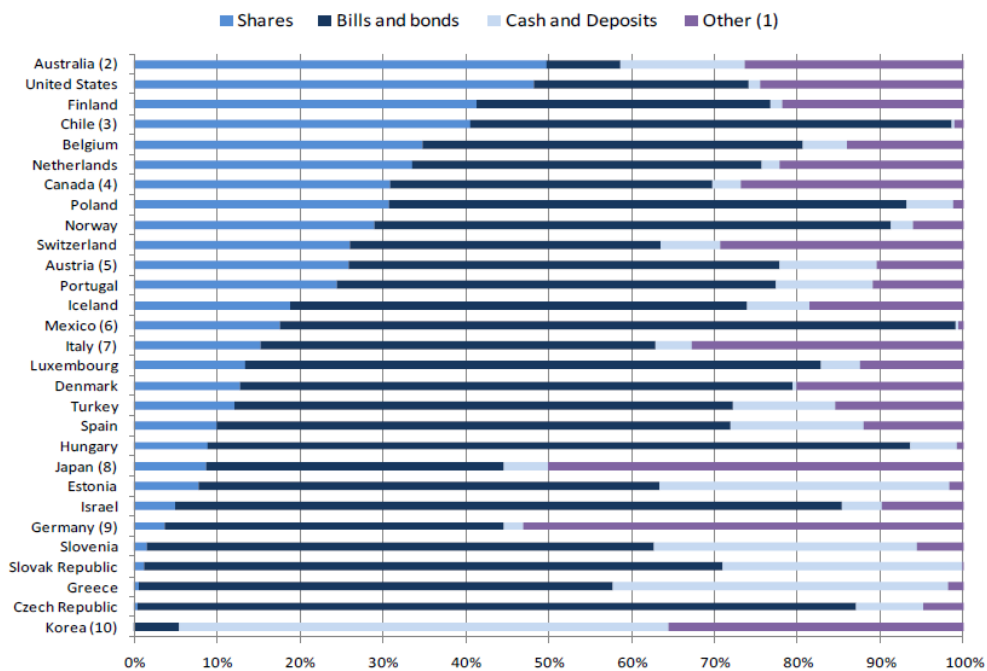
2. การลงทุนของ pension funds ในประเทศ OECD และ non-OECD

กลุ่ม OECD (แผนภาพที่ 3)

- ในปี 2011 ไม่มี pension funds ของประเทศในกลุ่ม OECD ที่ลงทุนในตราสารทุนเกินครึ่งของพอร์ต ซึ่งต่างจากในปี 2001 ที่มี 3 ประเทศที่ลงทุนในตราสารทุนเกิน 50%
- ประเทศที่มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารทุนสูงกว่าตราสารหนี้มีเพียง 3 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย สหรัฐฯ และฟินแลนด์
- ระหว่างปี 2001 ถึง 2011 ประเทศในกลุ่ม OECD มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ค่อนข้างคงที่ ขณะที่การลงทุนในตราสารทุนลดลง 3.5 percentage point มาอยู่ที่ 24% โดยเฉพาะ แต่ในช่วงเดียวกัน การลงทุนในตราสาร alternative investments และ monetary investments มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

แผนภาพที่ 3

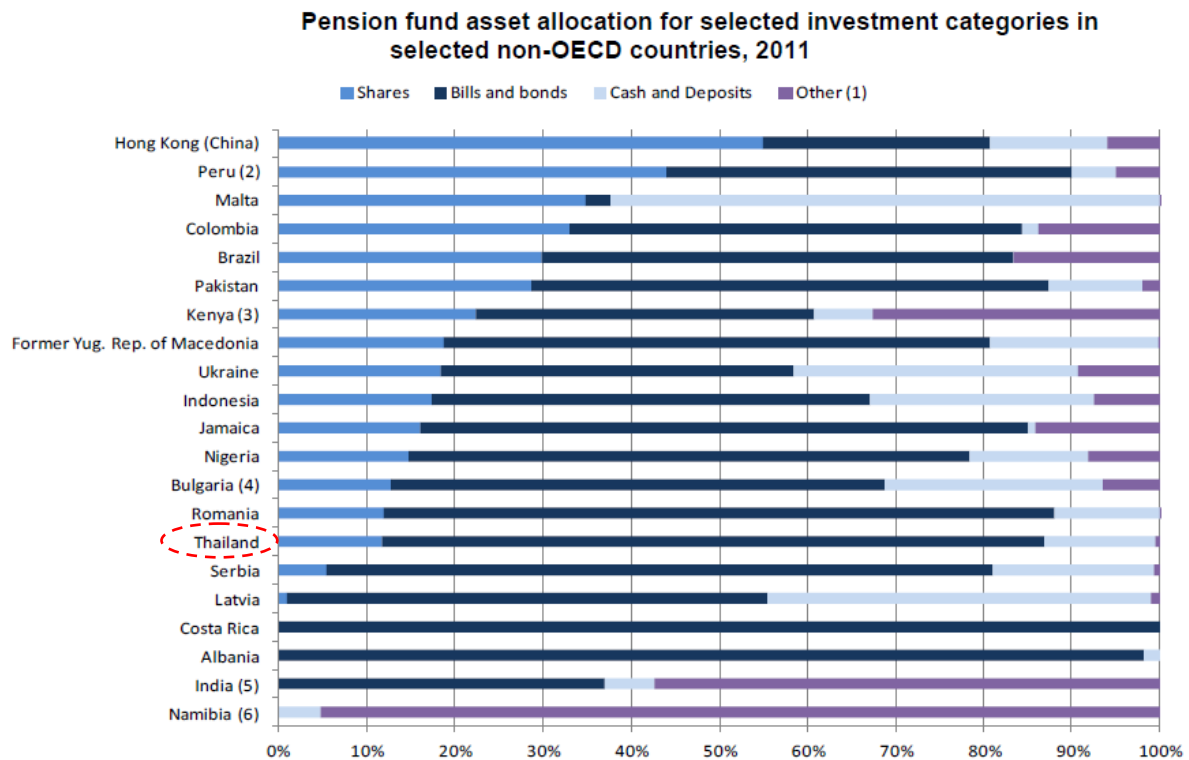
Pension fund asset allocation for selected investment categories in selected OECD countries, 2011

กลุ่ม non-OECD (แผนภาพที่ 4)

- พอร์ตการลงทุนของ pension funds ในประเทศ non-OECD ประกอบไปด้วยตราสารหนี้และตราสารทุนเป็นหลัก โดยเน้นไปทางตราสารหนี้มากกว่า เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่ม OECD
- พอร์ตการลงทุนของ pension fund ในประเทศ non-OECD ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของตราสารหนี้และเงินฝากธนาคารเกินครึ่งหนึ่ง ขณะที่มียังมีเพียง 2 ประเทศที่มีสัดส่วนของตราสารทุนสูงกว่า 40% ของพอร์ต ได้แก่ ฮังการีและเปรู (55% และ 43.9% ตามลำดับ)

แผนภาพที่ 4

3. ความสำคัญของ pension funds ในประเทศ OECD และ non-OECD

ดูได้จากสัดส่วนมูลค่าสินทรัพย์ของ pension funds เทียบกับขนาดเศรษฐกิจของประเทศ (GDP)

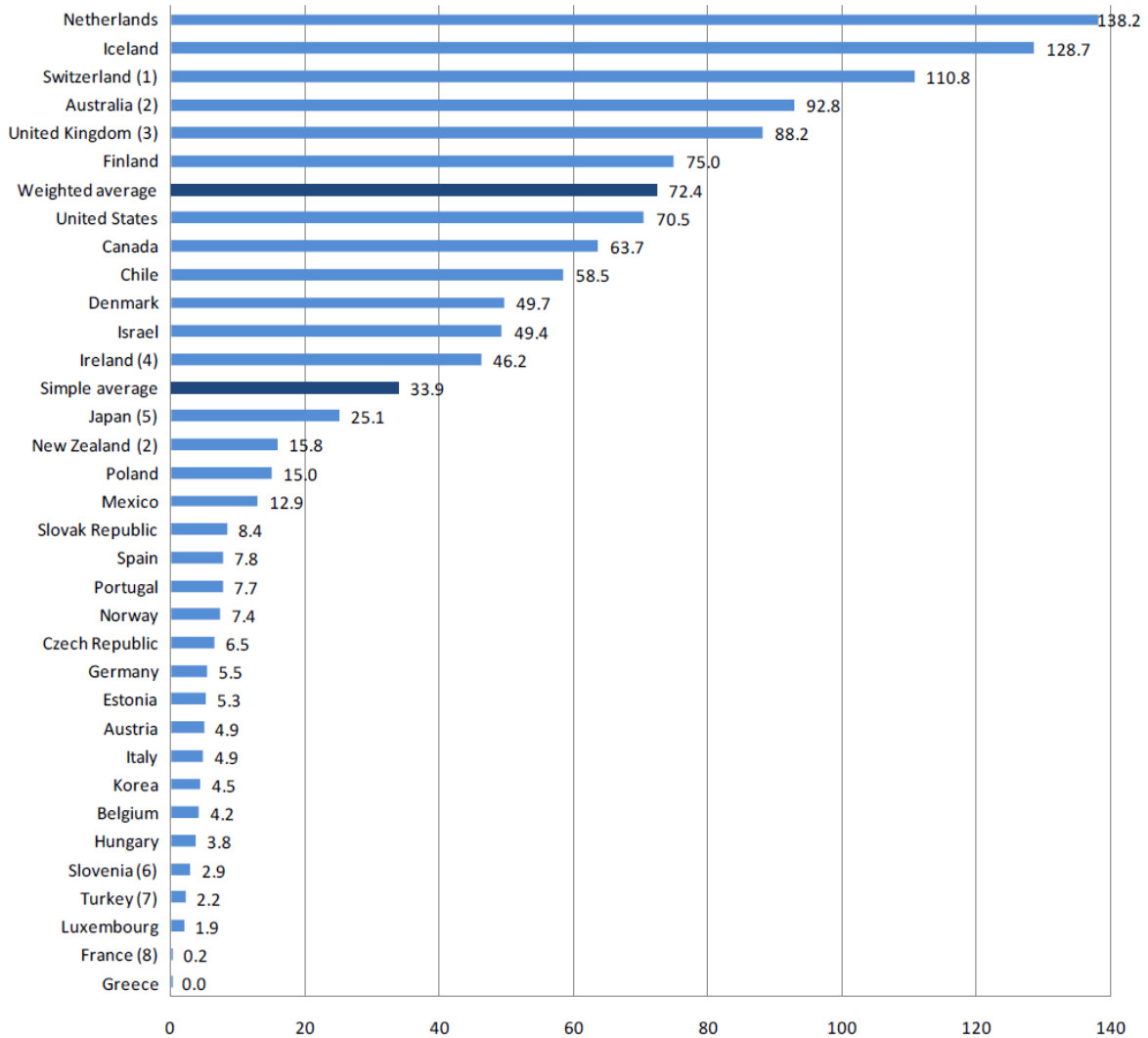
กลุ่ม OECD (แผนภาพที่ 5)

- ประเทศที่ขนาดของ pension fund เทียบกับ GDP มีสัดส่วนเกิน 100% ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ (138%) ไอร์แลนด์ (129%) และสวีเดน (111%)
- มีเพียง 13 ประเทศ (จากที่มีข้อมูล 33 ประเทศ) ที่มีสัดส่วนของ pension fund/GDP สูงกว่า 20% ซึ่งเป็นขั้นต่ำที่ OECD กำหนดไว้สำหรับการเป็น 'mature' pension fund market
- ในปี 2011 ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของสัดส่วนดังกล่าวในกลุ่ม OECD เป็น 72.4%

แผนภาพที่ 5

Importance of pension funds relative to the size of the economy in OECD countries, 2011

As a percentage of GDP

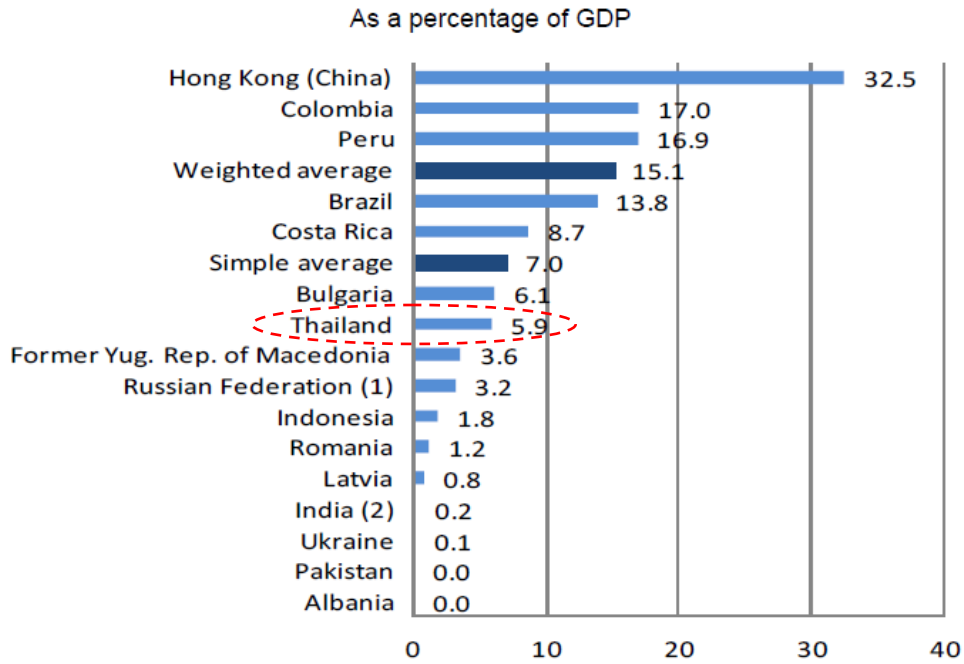
กลุ่ม non-OECD (แผนภาพที่ 6)

- ตลาด pension funds ในประเทศ non-OECD ที่ทำการศึกษา แม้มีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับประเทศกลุ่ม OECD (\$0.9 ล้านล้าน vs \$19.2 ล้านล้าน) แต่มีอัตราการเติบโตที่รวดเร็ว
- ขนาดของ pension funds ในประเทศ non-OECD เมื่อเทียบกับ GDP ยังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10% โดยฮ่องกงมีสัดส่วนสูงที่สุด (32.5%) ขณะที่ไทยอยู่ที่ 5.9% ของ GDP⁴
- ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 15.1%

⁴ รายงานนี้ใช้ข้อมูล pension funds ตามนิยามของ OECD ซึ่งมีทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจในแต่ละประเทศ สำหรับข้อมูลของไทยเป็นข้อมูลเฉพาะกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ไม่นับรวมกองทุนประกันสังคมและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

แผนภาพที่ 6

Importance of pension funds relative to the size of the economy in selected non-OECD countries, 2011

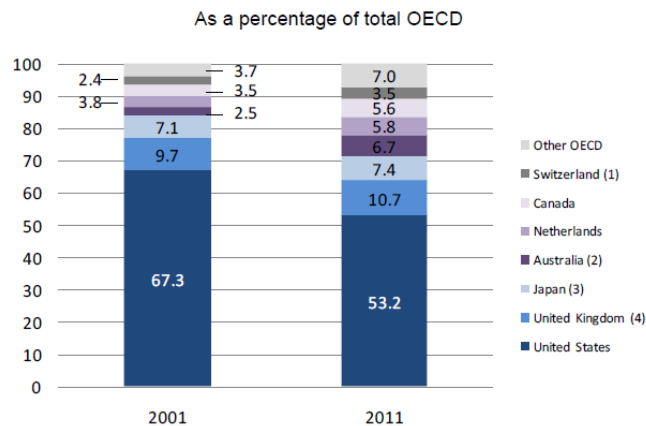

4. สัดส่วน pension fund ของแต่ละประเทศเทียบกับขนาด pension fund ทั้งหมดใน OECD (แผนภาพที่ 7)

- สหรัฐฯ มีขนาด pension fund ใหญ่ที่สุดในกลุ่ม OECD ด้วยมูลค่าสินทรัพย์ \$10.6 ล้านล้าน คิดเป็นสัดส่วน 53.2% ของประเทศ OECD ซึ่งลดลงจากปี 2001 ที่มีสัดส่วน 67.3%
- ประเทศที่มีขนาด pension fund รองลงมาได้แก่ สหราชอาณาจักร (\$2.1 ล้านล้าน สัดส่วน 10.7%) ญี่ปุ่น (\$1.5 ล้านล้าน, 7.4%) ออสเตรเลีย (\$1.3 ล้านล้าน, 6.7%) เนเธอร์แลนด์ (\$1.2 ล้านล้าน, 5.8%) แคนาดา (\$1.1 ล้านล้าน, 5.6%) และสวีตเซอร์แลนด์ (\$0.7 ล้านล้าน, 3.5%)
- ประเทศอื่น ๆ อีก 19 ประเทศมีมูลค่าสินทรัพย์ของ pension funds รวม \$1.4 ล้านล้าน สัดส่วน 7%

แผนภาพที่ 7

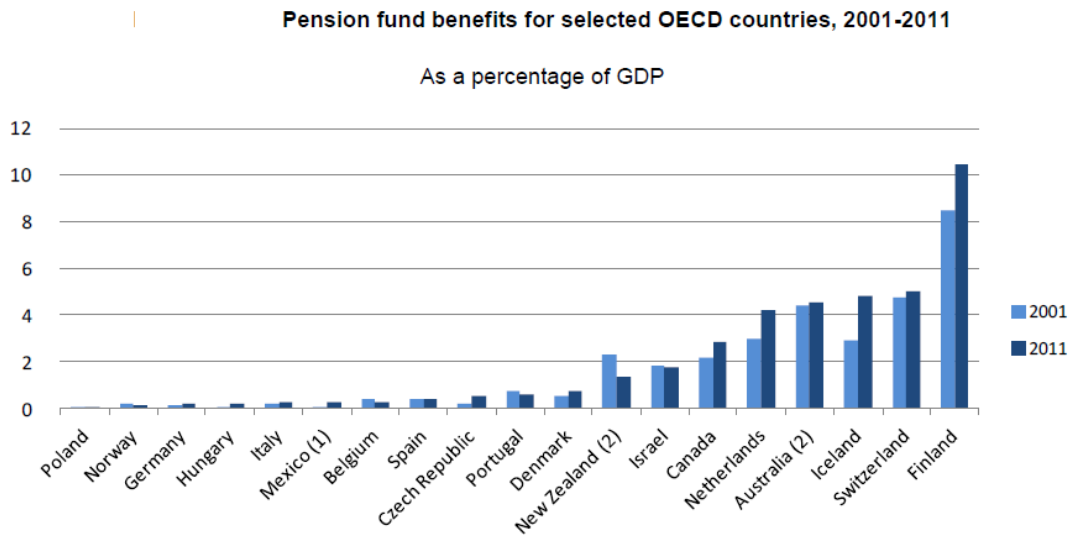
Geographical distribution of pension fund assets in OECD countries, 2001-2011

5. ผลประโยชน์และเงินสะสม/สมทบ

- ในช่วงหลัง การจ่ายเงินผลประโยชน์ของประเทศ OECD ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้เกษียณที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ในอนาคตจะมีอัตราที่เร่งขึ้นเนื่องจากกลุ่ม baby boom ที่เริ่มต้นวัยเกษียณ
- ในปี 2011 ฟินแลนด์มีอัตราการจ่ายผลประโยชน์ของ pension funds เมื่อเทียบกับ GDP สูงที่สุด (10.4%) ตามมาด้วยสวีเดน (5%) และไอซ์แลนด์ (4.8%) ซึ่งทั้งหมดมีระบบ private pension เป็นแบบบังคับหรือกึ่งบังคับ (แผนภาพที่ 8)

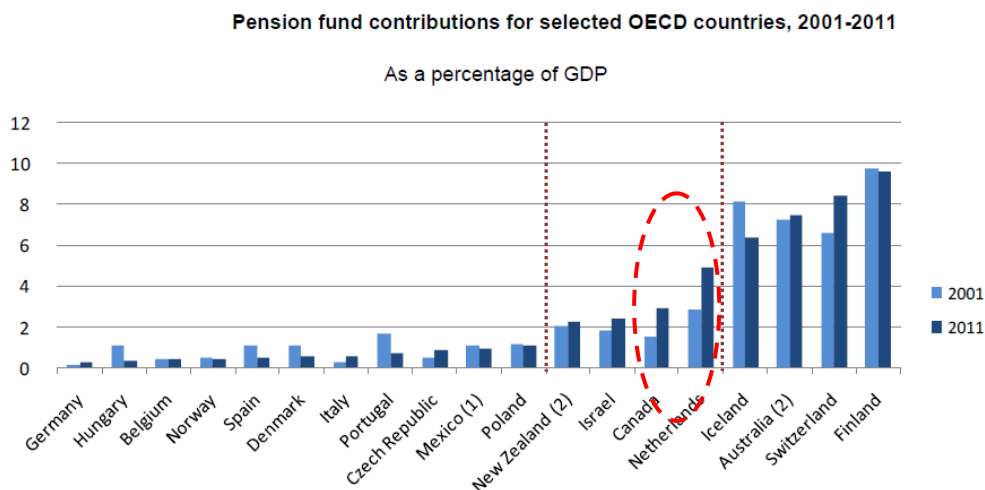
แผนภาพที่ 8

การจ่ายเงินสะสมสมทบ

- ประเทศที่สัดส่วนของอัตราการจ่ายเงินสะสมสมทบเทียบกับ GDP สูงกว่า 6% มี 4 ประเทศ ขณะที่ มี 11 ประเทศที่สัดส่วนดังกล่าวต่ำกว่า 2% (แผนภาพที่ 9)
- ในช่วง 2001 ถึง 2011 อัตราการจ่ายเงินสะสมสมทบเทียบกับ GDP ของแคนาดา และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่ระบบ DB มีขนาดใหญ่ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (จาก 1.5% เป็น 2.9% และจาก 2.8% เป็น 4.9% ตามลำดับ)

แผนภาพที่ 9

- ในปี 2011 pension funds แบบ defined benefit (DB) ยังคงมีบทบาทที่สำคัญกว่า defined contribution (DC) ในกลุ่มประเทศ OECD โดยมีสัดส่วน 65% แต่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2001 (69.7%) (แผนภาพที่ 10)

แผนภาพที่ 10

**Defined benefit (traditional and hybrid-mixed)
vs. Defined contribution pension fund assets in total
selected OECD countries, 2001-2011**

As a percentage of total assets

